

No 2710

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση **È È È** **ΑΒΕΕ κατά Ελλάδα**
κατά Ελλάδα

(Προσφυγή υπ'αρ. 56814/08)

Απόφαση

Στρασβούργο, 19 Απριλίου 2011

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή.

No 2710

Στην υπόθεση **Ε Ε Ε** **ΑΒΕΕ κατά Ελλάδας,**

Το Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) που συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Anatoly Kovler, *Πρόεδρος,*

Γεώργιο Νικολάου,

Mirjana Lazarova Trajkovska, *Δικαστές,*

Και με τη σύμπραξη του Αναπληρωτή Γραμματέα André Wampach

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2011,

Εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. προσφυγής 56814/08) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας την οποία άσκησε μια εμπορική εταιρεία της Ελλάδας, η **Ε Ε Ε** **ΑΒΕΕ** («η προσφεύγουσα») που είχε την έδρα της στην Θεσσαλονίκη, και η οποία προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 18 Νοεμβρίου 2008 σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από τον κ. Κ. Βουλκίδη, Δικηγόρο Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τον εκπρόσωπό της, τον κ. Α. Τζεφεράκο, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 23 Φεβρουαρίου 2010, η Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο υπ'αρ. 14, η προσφυγή ανατέθηκε σε Επιτροπή.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Η προσφεύγουσα μια εταιρεία που κατασκευάζει σωλήνες, μπήκε με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας της 20^{ης} Νοεμβρίου 1995, σε ένα

No 2710

επενδυτικό πρόγραμμα ποσού 9.860.601 ευρώ και η κρατική επιχορήγηση ανερχόταν σε 4.570.154 ευρώ. Σκοπός του προγράμματος αυτού ήταν να μεταφερθεί η εταιρεία αυτή από την Θεσσαλονίκη σε άλλο μέρος και να γίνει ο εκσυγχρονισμός των μηχανών της. Το υπόλοιπο μέρος του κεφαλαίου θα προερχόταν από ίδια κεφάλαια της εταιρείας και τραπεζικά δάνεια. Οι εργασίες προσώρησαν κανονικά, η προσφεύγουσα κατέθεσε το ποσό που αντιστοιχούσε στο ύψος της συμμετοχής της και το 86% του έργου πραγματοποιήθηκε. Ωστόσο το κρατικό όργανο που ήταν αρμόδιο για την πρόοδο των εργασιών άργησε να ολοκληρώσει την τέταρτη αναφορά του για περίοδο είκοσι μηνών, και έτσι η Τράπεζα αρνήθηκε να χορηγήσει νέο δάνειο έτσι ώστε να συνεχιστούν οι εργασίες. Στις 12 Μαΐου 2003, το Υπουργείο Οικονομίας αποφάσισε να ανακαλέσει την επένδυση και ζήτησε την επιστροφή των ποσών που χορηγήθηκαν.

5. Η προσφεύγουσα, θεωρώντας ότι το Δημόσιο ευθυνόταν για την κατάσταση αυτή, προσέφυγε στις 4 Ιουλίου 2003, στο Συμβούλιο της Επικρατείας με αίτηση ακύρωσης της ανάκλησης.

6. Με την απόφαση υπ'αρ. 1378/2006 της 6^{ης} Μαΐου 2008, που καθαρογράφηκε στις 16 Ιουλίου 2008, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την προσφυγή. Διευκρίνισε μεταξύ άλλων, ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, όπως παρουσιάστηκαν ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας, δεν αναφερόντουσαν, ούτε καν εν συντομία, στην αίτηση που η προσφεύγουσα είχε υποβάλει στην Διοίκηση προκειμένου η τελευταία να επιταχύνει τον έλεγχο της προόδου της επένδυσης. Έκρινε επίσης, ότι δεν αποδείχθηκε κανένας αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της καθυστέρησης που σημείωσε η διοίκηση στον έλεγχο και το ότι η προσφεύγουσα έχασε την ευκαιρία να χρηματοδοτηθεί από την Τράπεζα που εξέδωσε το δάνειο.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§1 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

7. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «εύλογης προθεσμίας» όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6§1 της Σύμβασης, που ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή ... εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση ... επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως.»

No 2710

8. Η Κυβέρνηση δεν υπέβαλε παρατηρήσεις.
9. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 4 Ιουλίου 2003, με την προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας και ολοκληρώθηκε στις 16 Ιουλίου 2008, με την καθαρογραφή της απόφασης του ΣΤΕ. Επομένως διήρκεσε πέντε έτη και δεκατέσσερις ημέρες για ένα βαθμό δικαιοδοσίας.

A. Ως προς το παραδεκτό

10. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

11. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και με κριτήρια που έχει καθιερώσει η Νομολογία του Δικαστηρίου, ειδικότερα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και την σημασία της διαφοράς για τους προσφεύγοντες (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

12. Το Δικαστήριο εξέτασε επανειλημμένως υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό της υπό κρίση υπόθεσης και διαπίστωσε την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Frydlender*).

13. Έχοντας υπόψη την νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο κρίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν πληρεί την απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

14. Η προσφεύγουσα επικαλείται το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης και παραπονείται για παραβίαση του δικαιώματός της σε δίκαιη δίκη από το Συμβούλιο της Επικρατείας επειδή προέβη σε αυθαίρετη ερμηνεία του

No 2710

Νόμου υπέρ της διοίκησης, κρίνοντας ότι η Διοίκηση δικαιούταν να ζητήσει την επιστροφή του συνόλου της επιχορήγησης και η προσφεύγουσα έπρεπε να είχε καλέσει την διοίκηση να δείξει ιδιαίτερη επιμέλεια.

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, έχει ως έργο να διασφαλίζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Σύμβαση για τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Ειδικότερα, δεν είναι αρμοδιότητά του να κρίνει για νομικά ή πραγματικά σφάλμα που υποτίθεται ότι έχουν κάνει τα εθνικά δικαστήρια, εκτός αν και στον βαθμό που αυτά μπορεί να έχουν προσβάλει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που κατοχυρώνονται από την Σύμβαση (βλ. ιδίως *Garcia Ruiz κατά Ισπανίας* [GC], αρ. 30544/96, § 28 CEDH 1999-I).

16. Στην υπό κρίση υπόθεση και έχοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων που έχει στην διάθεσή του, το Δικαστήριο, στον βαθμό που είναι αρμόδιο για να κρίνει για τους ισχυρισμούς που έχουν διατυπωθεί, δεν σημείωσε καμία ένδειξη παραβίασης των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύονται από την Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της.

17. Συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

18. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης ,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

19. Η προσφεύγουσα ζητά 4.700.000 € για την υλική ζημία και 4.300.000 € για την ηθική βλάβη που υπέστη.

20. Η κυβέρνηση δεν υπέβαλε παρατηρήσεις για το θέμα αυτό.

21. Το Δικαστήριο δεν αντιλαμβάνεται να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην διαπιστωθείσα παραβίαση και την επικαλούμενη υλική ζημία

No 2710

και απορρίπτει το αίτημα. Αντίθετα, θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει στην προσφεύγουσα 5.000 € λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

22. Η προσφεύγουσα δεν παρουσίασε κανένα αίτημα σχετικά με τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη. Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος να επιδικάσει κανένα ποσό για τον λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

23. Το Δικαστήριο κρίνει σωστό να υπολογίσει το ύψος των τόκων υπερημερίας με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσεως οριακού δανεισμού της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή όσον αφορά την αιτίαση σχετικά με την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη για τα περαιτέρω

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6§1 της Σύμβασης.

3. *Αποφαίνεται*

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στην προσφεύγουσα, εντός τριών μηνών, 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ), λόγω ηθικής βλάβης συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,

β) ότι από την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκόλυνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στα γαλλικά, στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 19 Απριλίου 2011, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

No 2710

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα